

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ/ ՄՈՂՈՒԼ 1/**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ և ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ /ՄՈՂՈՒԼ 1/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/01.1, 8 ՄՈՂՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Ուսանողներին զիտելիքներ հաղորդել հայոց պատմության հնագույն և հին շրջանի վերաբերյալ: Ներկայացնել հասարակական-քաղաքական, տնտեսական և մշակութային բնագավառներում հայ ժողովրդի /և իր նախնիների/ ունեցած առաջընթացը:</p> <p>Ուսանողների մոտ ձևավորել այն պատկերացումը, որ Հայկական լեռնաշխարհը եղել է առաջավորասիական քաղաքակրթական գոտու անբաժանելի մասը, որ հայ ժողովուրդը մեծ ներդրում ունի մարդկային քաղաքակրթության առաջընթացների մեջ:</p> <p>Ուսանողները պետք է իմանան, որ Հայկական լեռնաշխարհը վաղ պետական կազմավորումներից սկսած եղել է Արևմուտքի և Արևելքի ոչ միայն քաղաքական բախումների ասպարեզ, այլև նրանց միջև մշակութային արժեքների փոխանակման ակտիվ մասնակից:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ճանաչի և դասակարգի ուսումնասիրվող ժամանակաժրջանի գործընթացները իրենց բեկումնային պահերով՝ ըստ Քարի, Պղնձաքարի, Բրոնզի, Երկաթի և պետությունների ձևավորման դարաշրջանների: • Հիմնավորի արքայատոհմերի հաջորդականությունը: • Նկարագրի մայրաքաղաքների տեղադրությունը, դիրքն ու ռազմաստրատեգիական նշանակությունը: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Գնահատել մի դարաշրջանից մյուսին անցնելու ընթացքում տեղի ունեցած փոփոխությունները, մեկնաբանել դրանց օբյեկտիվ բնույթը:</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Քննադատական մոտեցում ցուցաբերել տարաբնույթ ու վիճելի տեսակետների հանդեպ և նախընտրել դրանցից առավել հավանականը:</p>

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՂՄԱՆ
ՆԿԱՐԱԳԻՐ

- ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 7/210
- ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -80
- ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -40
- ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 40
- ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ -
- ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -5

ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Հայոց պատմության իմացություն՝ հանրակրթական ավագ դպրոցի չափորոշիչներին համապատասխան

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԹՈԴՆԵՐ

ԵՎ

1. Դասախոսություն:
2. Զննական մեթոդներ
3. Աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ
4. Արձանագրությունների ներկայացում և վերլուծություն:

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՄԱՌՈՏ

1. Ներածություն:
2. Հայերը: Գիտական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:
3. Լեզվաբանական և մարդաբանական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:
4. Մշակութաբանական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:
5. Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը, մակերևույթի կազմը, լեռներն ու լեռնաշղթաները:
6. Հայկական լեռնաշխարհի գետերն ու լճերը:
7. Հայկական լեռնաշխարհի սահմանները, բուսական և կենդանական աշխարհը, բնական հարստությունները:
8. Նախնադարյան Հայաստանը:
9. Հայկական լեռնաշխարհի առաջին ցեղամիությունները: Հայասա-Ազի:
10. Հայկական լեռնաշխարհի առաջին ցեղամիությունները: Նաիրի:
11. Ուրարտու /Վանի թագավորություն/:
12. Ուրարտուի վերելքը:
13. Ուրարտուն իր հզորության դարաշրջանում:
14. Ուրարտու-Ասորեստան հակամարտության վերսկսումը:
15. Ուրարտական թագավորության թուլացումը և անկումը:
16. Ուրարտուի պետական կարգը և բանակը:
17. Ուրարտուի սոցիալ-տնտեսական կարգը:
18. Հայկական հնագույն մշակույթը և կրոնը:
19. Հայկական հելլենիստական մշակույթը և կրոնը:
20. Երվանդունյաց առաջին թագավորությունը:
21. Հայաստանը Աքեմենյան տերության կազմում: Հայկական սատրապությունները:
22. Հայաստանի անկախության վերականգնում: Երվանդունյաց թագավորությունները:
23. Հայաստանը մ.թ.ա. 3-րդ դարում: Երվանդ-Արտաշես հակամարտությունը:
24. Արտաշիսյան Մեծ Հայքի կազմավորումը:
25. Արտաշես I-ի բարեփոխումները տնտեսական ոլորտում:
26. Արտաշես I-ի բարեփոխումները հոգևոր-մշակութային ոլորտում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Էլեկտրոնային դասախոսությունների փաթեթ:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

2. Մովսես Խորենացի, Հայոց պատմություն, Եր., 1981:
3. <<Հայ ժողովրդի պատմություն>>, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., Եր., 1971, հ. I:
4. Ադոնց Ն., Հայաստանի պատմություն, Եր., 1972:
5. Իսրայելյան Մ., Էրեբունի բերդ-քաղաքի պատմություն, Եր., 1971:
6. Մանանդյան Հ., Քննական տեսություն հայ ժողովրդի պատմության, հ. I, Եր., 1944:
7. Մելիք-Օհանջանյան Կ., Միթրա-Միհրի արքանյակներն ու գործակալները, <<Գր.-բանաս. հետախ. >>, I, Եր., 1946:
8. Սարգսյան Գ., Հելլենիստական դարաշրջանի Հայաստանը և Մովսես Խորենացին, Եր., 1966:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. Հերոդոտոս, Պատմություն ինը գրքից, Եր., 1986:
2. Քսենոփոն, Կյուրոպեդիա, Եր., 2000:
3. Քսենոփոն, Անաբասիս, Եր., 1970:
4. <<Ալեքսանդր Մակեդոնացի>>, Եր., 1987:
5. Ղափանցյան Գր., Ուրարտուի պատմություն, Եր., 1940:
6. Պետրոսյան Ս., Դասերը և եռադասության դրսևորումները հին Հայաստանում, Եր., 2006:
7. Պետրոսյան Ս., Հայոց մեհենագրության ակունքներում, Գյումրի, 2008:
8. Н.В.Арутюнян, Биайнили /Урарту/, Ер., 1970.

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:
ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ՍՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսվում է անցկացնել գրավոր՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Այս անգամ ևս հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2 – 20% (ընթացիկ ակտիվություն)
3. Բաղադրիչ 3 – 70% (ամփոփիչ ստուգում)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը - 7 կրեդիտ/ 210 կրեդիտ-ժամ

Հ/Հ	Հանդիպում	Թեմա	Դաս	Սեմ	Գործ	Լաբ.	Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա- ժամանակը	Ուսանողի ընդհ. Աշխատա- ժամ.
1.	1.	Ներածություն:	2				5	7
2.	2.	Հայերը: Գիտական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:		2			5	7
3.	3.	Լեզվաբանական և մարդաբանական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:	4				4	8
4.	4.	Մշակութաբանական տվյալներ Հայկական լեռնաշխարհում հայերի բնիկության վերաբերյալ:		2			6	8
5.	5.	Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը, մակերևույթի կազմը, լեռներն ու լեռնաշղթաները:	4				4	8
6.	6.	Հայկական լեռնաշխարհի գետերն ու լճերը:	4				6	10
7.	7.	Հայկական լեռնաշխարհի սահմանները, բուսական և կենդանական աշխարհը, բնական հարստությունները:	2				4	6
8.	8.	Նախնադարյան Հայաստանը:	4				5	9
9.	9.	Հայկական լեռնաշխարհի առաջին ցեղամիությունները: Հայասա-Ազի:		2			4	6
10.	10.	Հայկական լեռնաշխարհի առաջին ցեղամիությունները: Նաիրի:		4			6	10
11.	11.	Ուրարտու /Վանի թագավորություն/:	2				5	7
12.	12.	Ուրարտուի վերելքը:		4			6	10
13.	13.	Ուրարտուն իր հզորության դարաշրջանում:		4			5	9
14.	14.	Ուրարտու-Ասորեստան հակամարտության վերսկսումը:	4				4	8
15.	15.	Ուրարտական թագավորության թուլացումը և անկումը:		2			5	7
16.	16.	Ուրարտուի պետական կարգը և բանակը:		4			3	7
17.	17.	Ուրարտուի սոցիալ- տնտեսական կարգը:	2				3	5

18.	18.	Հայկական հնագույն մշակույթը և կրոնը:		4			4	8
19.	19.	Հայկական հելլենիստական մշակույթը և կրոնը:	4				4	8
20.	20.	Երվանդունյաց առաջին թագավորությունը:	2				4	6
21.	21.	Հայաստանը Աքեմենյան տերության կազմում: Հայկական սատրապությունները:		2			5	7
22.	22.	Հայաստանի անկախության վերականգնումը: Երվանդունյաց թագավորությունները:		4			3	7
23.	23.	Հայաստանը մ.թ.ա. 3-րդ դարում: Երվանդ-Արտաշես հակամարտությունը:	4				4	8
24.	24.	Արտաշիսյան Մեծ Հայքի կազմավորումը:		4			4	8
25.	25.	Արտաշես I-ի բարեփոխումները տնտեսական ոլորտում:	2				3	5
26.	26.	Արտաշես I-ի բարեփոխումները հոգևոր-մշակութային ոլորտում:		2			3	5
27	27	1 ընթացիկ ստուգում	80				7	7
28	28	2 ընթացիկ ստուգում					8	8
29	29	Ամփոփիր ստուգում					8	8
30	30	Ընդամենը	40	40			130	210